

ZORG- EN HULPBEHOEFTE

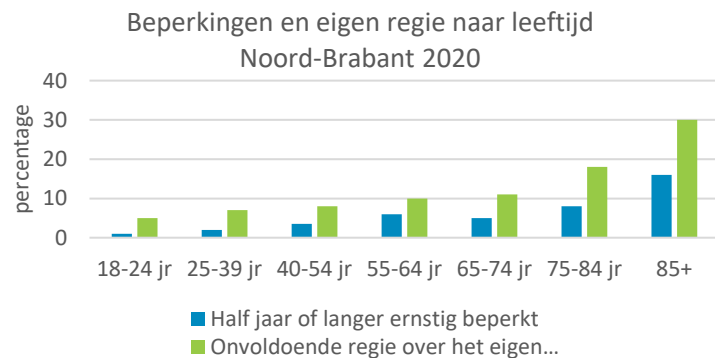

Volwassenen en ouderen

Omzien naar elkaar wordt steeds belangrijker; niet alleen door de coronacrisis maar ook door het groeiend aantal ouderen. Want gebreken komen nu eenmaal met de leeftijd. Wel zien we dat de ouderen van nu beter zijn in het voeren van de regie over het eigen leven dan in voorgaande periodes. Toch blijft er zorg en ondersteuning nodig voor kwetsbare groepen in de samenleving. Deels kan dit gegeven worden door naasten in de vorm van mantelzorg, deels door vrijwilligers en deels door professionele hulp. In Brabant is 28% langdurig beperkt door de gezondheid en is een kwart van de ouderen 'kwetsbaar'. Voor de meeste mensen is hulp beschikbaar van naasten, maar bij 10% is dat niet het geval. Het aandeel mantelzorgers is in 2020 niet verder toegenomen en een op de acht mantelzorgers is zwaar belast.

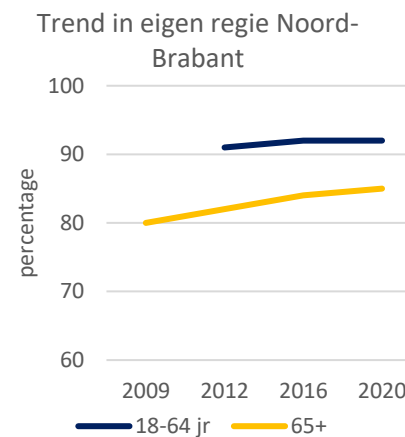

Beperkingen nemen toe met de leeftijd

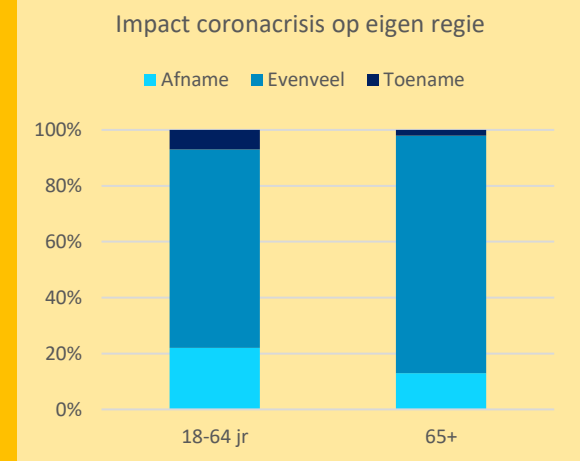
Meer dan een kwart (28%) van de Brabanders is een half jaar of langer beperkt door de gezondheid; 4% is ernstig beperkt. Een op de acht volwassenen kan door gezondheidsproblemen niet alles doen wat ze zouden willen doen. Eén op de tien heeft niet voldoende regie over het eigen leven. Zowel beperkingen als onvoldoende eigen regie nemen toe met de leeftijd. Mensen met een lage opleiding en/of een laag inkomen ervaren vaker beperkingen en onvoldoende eigen regie dan mensen met een hoger opleidingsniveau of inkomen.

Stijgende trend regie over eigen leven 65-plussers

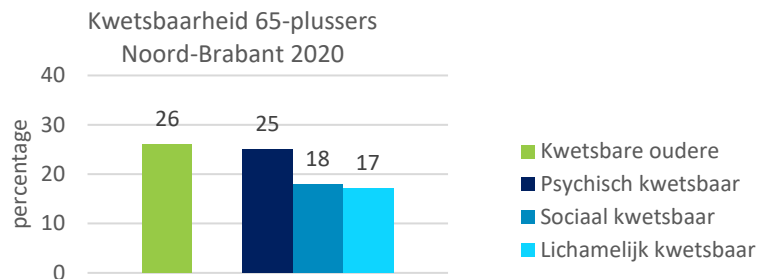
Het aandeel 65-plussers met voldoende eigen regie is sinds 2009 gestegen (van 80% naar 85%). Bij de 18-64-jarigen is dit min of meer gelijk gebleven tussen 2012 en 2020 (geen waarde voor 2009).

Minder controle door coronacrisis

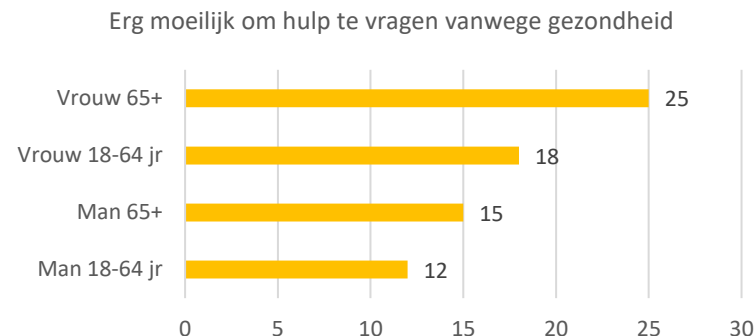
Een op de vijf Brabanders ervoer tijdens de coronacrisis minder controle over het eigen leven. Bij de 18-64-jarigen was de impact van de coronacrisis op de controle over het eigen leven groter dan bij de 65-plussers (22% vs 13%).

Een kwart van de ouderen is kwetsbaar

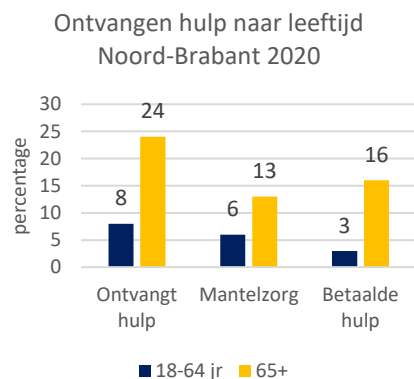
Volgens de Tilburg Frailty Index (TFI) is 26% van de zelfstandig wonende 65-plussers in Brabant kwetsbaar. Kwetsbare ouderen zijn mensen met een verminderde regie over het eigen leven, een complexe situatie en een zorgbehoefte. Naast oudere leeftijd hangen geslacht (vrouw), alleenwonend zijn, niet-westerse migratieachtergrond, lager opgeleid, lager inkomen en sterkere mate van verstedelijking samen met kwetsbaar zijn. Het aandeel kwetsbare ouderen is vergelijkbaar met 2016 (27%). Kwetsbare ouderen ontvangen relatief vaak professionele of informele hulp (60%).

Meeste vraagverlegenheid bij oudere vrouwen

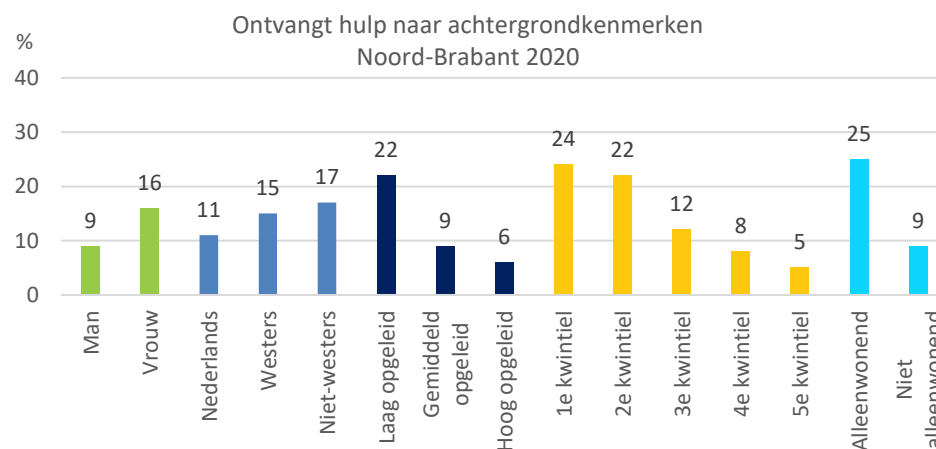
Soms is het nodig om hulp te vragen aan anderen als je zelf vanwege je gezondheid iets niet (meer) kunt doen. De meeste mensen vinden dit lastig (61%); 16% van de Brabanders vindt het erg moeilijk om hulp te vragen aan anderen als dit nodig zou zijn. In 2016 was deze groep groter (20%). Vrouwen vinden om hulp vragen moeilijker dan mannen en de oudste groep vindt het moeilijker dan de jongste groep.

Een kwart van de ouderen ontvangt hulp

Een op de acht Brabanders ontvangt hulp: 8% krijgt mantelzorg van een naaste en 6% ontvangt (ook) betaalde zorg, zoals thuiszorg. Ouderen ontvangen zoals verwacht de meeste zorg, vooral vanaf 75 jaar.

Hulpgebruik hangt niet alleen samen met leeftijd

Behalve met leeftijd gaat het ontvangen van hulp vanwege de gezondheid ook samen met alleenwonend zijn, een laag inkomen of opleidingsniveau hebben, een (niet-)westerse migratieachtergrond hebben en vrouw zijn. Ten opzichte van 2016 is de groep mensen die hulp ontvangt licht gestegen: van 10% naar 12% in 2020.

Meeste mensen kunnen hulp krijgen van naasten

Hulp beschikbaar indien nodig?

Ja, van huisgenoot	70%
Ja, van anderen	43%
Nee	10%

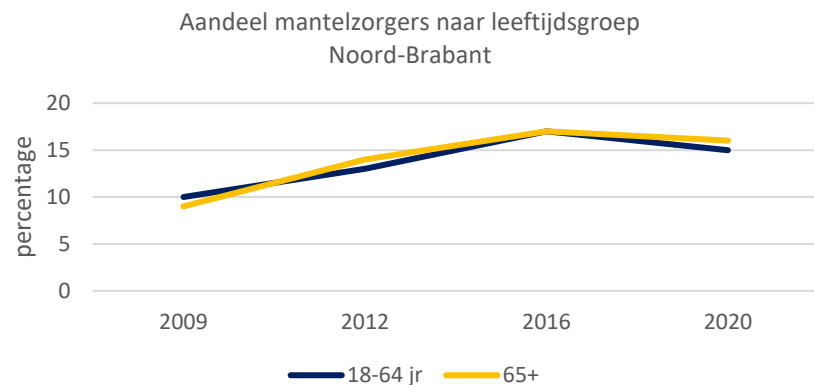
Op de vraag 'Als u nu of in de toekomst vanwege uw gezondheid behoefte aan hulp heeft of zou hebben, is er dan iemand in uw omgeving die hulp kan bieden?' geeft 90% een bevestigend antwoord.

De groep die aangeeft dat er geen hulp beschikbaar is neemt toe met de leeftijd: van 5% bij de 18-24 jarigen tot 24% bij de 85-plussers. Van de alleenwonenden geeft 31% dit aan.

Definitie mantelzorg

Mantelzorg is de zorg aan een bekende uit de omgeving, zoals een partner, ouders, kind, buren of vrienden, als deze persoon voor langere tijd ziek, hulpbehoevend of gehandicapt is. Deze zorg kan bijvoorbeeld bestaan uit het huishouden doen, wassen en aankleden, gezelschap houden, vervoer, geldzaken regelen, enzovoorts. Een mantelzorger wordt niet betaald voor zijn of haar hulp.

Knik in stijgende trend mantelzorg geven

Van 2009 tot en met 2016 is het aandeel inwoners dat mantelzorg geeft in Brabant toegenomen. Deze trend heeft zich in 2020 niet voortgezet. Een effect van de coronamaatregelen is niet uit te sluiten, aangezien het verminderen van contacten met ouderen en andere kwetsbare groepen een van de eerste maatregelen was in de strijd tegen corona. Toch gaven mensen zelf aan dat zij door de coronacrisis eerder meer dan minder mantelzorg gaven.

13% van de mantelzorgers is zwaarbelast

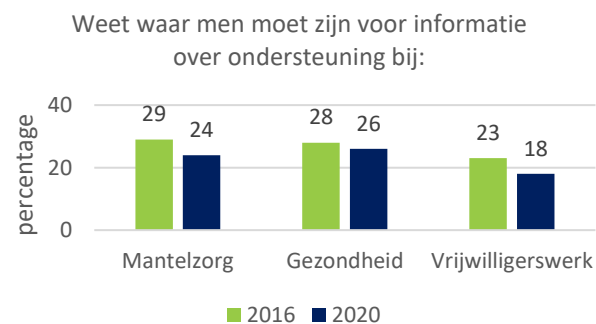

Van de mantelzorgers volgens de definitie (ten minste 3 maanden en/of 8 uur per week) voelt 13% zich tamelijk zwaar, zeer zwaar of overbelast. De groep zwaarbelaste mantelzorgers heeft een minder goede (psychische) gezondheid dan de overige mantelzorgers. Zwaarbelaste mantelzorgers zijn vaker: vrouw, 85+, hoog opgeleid, samenwonend, mensen met een laag inkomen en/of wonend in stedelijke gebieden.

Impact coronacrisis op mantelzorg geven wisselend

Ondanks dat in 2020 geen toename is gemeten in het aandeel mantelzorgers, gaf 4% van alle 18-plussers aan dat zij door corona meer mantelzorg zijn gaan geven; 2% gaf minder mantelzorg. Van de mantelzorgers volgens de definitie (ten minste 3 maanden en/of 8 uur per week) gaf 22% tijdens de coronacrisis meer mantelzorg en 8% minder. De gevonden discrepantie tussen een dalende trend in mantelzorg geven en de ervaren impact van corona komt doordat het eerste meer focust op aantallen mantelzorgers en het tweede meer op mantelzorgintensiteit.

24% kan informatie over mantelzorgondersteuning vinden

Een klein deel van de Brabanders (6%) weet niet waar men terecht kan met vragen over deze WMO-voorziening maar wil er wel informatie over. In 2020 is de groep mensen die weet waar men moet zijn met vragen over WMO-voorzieningen iets afgenomen; de onduidelijkheid is mogelijk toegenomen door de coronacrisis en bijbehorende maatregelen in het najaar van 2020.